

Elämmekö hyvinvointi- ja sivistysvaltiossa?

Miten on mahdollista, että Helsingin sosiaalilautakunnan puheenjohtajan mielestä (HS 8.2.2004) päivähoiton laadusta saa säästää? Tämä ei ole oikein lapsille, vanhemmille eikä päivähoiton ammattilaisille. Minä haluan kuulla, mitä se hänen mielestään tarkoittaa päiväkodin arjessa? Sitäkö, että Helsingin päiväkodeissa käyttöaste saa nousta reilusti yli sadan prosentin - lakia ja asetusta ei tarvitse noudattaa.

Laadukasta varhaiskasvatusta ei synny, kun päiväkodeissa joudutaan toimitaan epäpätevän ja vajaan henkilöstön turvin. Löytyykö päättäjiltä yhteinen halu ja näkemys kunnallisesta varhaiskasvatuksesta, mitä sen tulee olla Helsingissä, Suomen pääkaupungissa vuonna 2004?

On aika aloittaa arvokeskustelut. On häpeällistä jos romutamme hyvät ja turvalliset peruspalvelut, emmekä välitä kaikkien ihmisten hyvinvoinnista. Ehkä tavoitteena onkin ajaa alas kunnallinen päivähoito ja antaa tilaa yksityisille palveluidentuottajille. Halutaanko saada ihmiset eriarvoiseen asemaan?

Siihen ei sivistysvaltiolla ole varaa ja meidän on kuultava hiljaisen enemmistön ääntä, kaikilla lapsilla on oikeus turvalliseen lapsuuteen. Kunnan tehtävänä on tuottaa palveluita, eikä voittoa kuten Nokian. Ei ihmisten parissa tehtävää työtä tule mitata pelkästään kovilla mittareilla, käyttö- ja täyttöasteilla. Mistä löytyvät laadulliset mittarit palveluiden vaikutusten arvioimiseen ja halutaanko niitä kehittää ja ottaa ne käyttöön. Vanhempien ja lasten ääntä tulee kuulla.

Päivähoitolaki on vuodelta 1973, onkin aika laatia uusi laki varhaiskasvatuksesta. Pelkät suositukset eivät riitä, niitä ei tarvitse noudattaa. Kunnissa sallitaan hoitajien ja lasten suhdeluvun tilapäiset ylittämiset.

Päivähoiton varahenkilöjärjestelmä on saattava kuntoon. Lapsilla on oikeus turvallisiin, pitkäaikaisiin ihmissuhteisiin ja oikeus

oikeanlaiseen apuun oikeaan aikaan. Mitä maksaa korjaava työ jälkikäteen. Henkilöstöllä on oltava mahdollisuus jäädä sairas- ja vuosilomalle, ilman huonoa omaatuntoa. Työn suunnittelu, yhteistyö vanhempien ja muiden ammattilaisten kanssa kuuluu myös arkeen. Koulutuspäivät auttavat pitämään ammattitaitoa yllä.

Pääkaupunkiseudulla on suurkaupungin ilmiöt ja resursseja tulee kohdentaa oikeudenmukaisesti sinne missä niitä tarvitaan. Vanhemmille oikeus keskittyä työntekoon, opiskeluun ilman paineita siitä miten henkilökunta lapsen päiväkodissa jaksaa.

Onkin kysymys johtamisesta ja johdon tärkein tehtävä on järjestää perustyötä tekeville kenttäväelle mahdollisuus keskittyä tärkeään ja arvokkaaseen työhönsä ilolla, ilman paineita resursseista ja määrärahoista. Uuden organisaation myötä Helsingissä on sovittava samanlaisista käytännöistä eri alueilla, etteivät lapset ja päivähoiton henkilöstö ole eriarvoisessa asemassa.

Tiedän, että Helsingin päivähoiton henkilöstö haluaa tehdä työnsä mahdollisimman hyvin. Olen yksi heistä. Harmittaa, surettaa ja hävettää. Kun valitsin ammattini, unelmani oli päästä tekemään lapsille hyvää, laadukasta päivähoitoa. Lapsissahan on tulevaisuus. Parasta palautetta on lapsen hymy ja se, että hän tulee aamuisin iloisella, turvallisella mielellä päiväkotiin. Näinkö meillä arvostetaan lasta ja meidän työtämme?

Uupuminen ja turhautuminen tulevat siitä, että ei ole mahdollisuutta tulla kuulluksi, päästä vaikuttamaan työolosuhteisiin, ei ole vuoropuhelua johdon kanssa, työtä ei voi tehdä niin hyvin kuin haluaa ja ammattilaisena joutuu tinkimään laadusta.

Irma Marttila

(Julkaistu Uutispäivä Demarissa 12.2.2004)